OROSZ NYELVTAN

РУССКАЯ ГРАММАТИКА

Alexa NYELVISKOLA

Tóth Alexandra

TÓTH ALEXANDRA

OROSZ NYELVTAN

РУССКАЯ ГРАММАТИКА

B2/C1

Írta: Tóth Alexandra

Második kiadás, 2020
© Minden jog fenntartva

Az író kizárólag az olvasó saját nyelvi felkészüléséhez történő felhasználására ad jogot. A könyv nem sokszorosítható, másolható semmilyen formában és értelemben: mechanikus vagy elektronikus módon, ideértve bármilyen internetes közlést, hangoskönyvet. A vevő nem jogosult a segédanyagot más személy részére továbbítani.

A könyv oktatási célokra is megvásárolható.

Jogtulajdonos: Sandra Kft., Budapest
Web: https://alexanyelviskola.hu
Email: info@alexanyelviskola.hu

Nyomdai előállítás: Reál Press Stúdió Kft.

ISBN 978-615-00-5834-4

TARTALOMJEGYZÉK

Orosz ABC 1
A főnevek neme 2
A főnevek többes szám 2
Rendhagyó többes számú alakok 2
A lágyjelre végződő főnevek neme 3
Rendhagyó lágyjelre végződő szavak 3
Számnevek 4
Személyes névmások. Birtokos személyes névmások 4
Mutató névmás 5
A három ragozási típus 6
Főnevek esetei és a személyes névmások ragozása 7
Főnévragozás 8
Esetek használata 8
Birtokos eset (kié? mié?) 8
Birtokos személyes névmás 9
Birtokos eset használata 9
Tőszámnevek utáni főnevek 11
A részes eset (kinek? minek?) 11
Részeshatározó eset személyes névmásai 11
Részes eset használata 12
A tárgyeset (kit? mit?) 14
Tárgyeset személyes névmásai 14
Tárgyeset használata 15
Az eszközhatározói eset (kivel? mivel?) 16
Eszközhatározói eset személyes névmásai 16
Eszközhatározói eset használata 17
Elöljárós eset (kiről? miről?) 18
Kivételek az előljárós esetnél 18
Elöljárós eset személyes névmásai 19
Helyhatározó 19
Előljárós eset használata 22
Az elöljárószók 22
Helyhatározók 23
Személyes névmások 24
Kérdőszavak 25

Névmások 26
Névmások ragozása 26
A sorszámnevek képzése 27
A tőszámnevek ragozása 28
A kötőszavak 30
Melléknevek 31
Országok, nemzetiségek 32
A rövid melléknévi alak képzése 33
Melléknévi határozószó 34
Modális szavak 35
Melléknévfokozás 36
Melléknévragozás végződései 37
Számok utáni ragozás 38
Bizonyos személyes névmások ragozása 39
Idő 40
Az idővel kapcsolatos kérdések 41
Ige 42
Az igeragozás 43
Igeszemlélet 44
Befejezett igékből folyamatos igék képzése 45
Képzők változása a jelen és a jövő időben 46
Visszaható igék 47
Az igék jövő ideje 48
Az igék fajtái 48
Rendhagyó múltidejű igék 48
Rendhagyó igék ragozása 49
A feltételes és felszólító mód 50
Főnevekből és melléknevekből való igék képzése 51
A rendhagyó igék ragozása 51
A mozgásigék 53
„Знать, уметь, мочь” igék használata 54
Tájékozódást, mozgást jelölő igék 54
Melléknévi igenév használata 55
Igevonzatok 56
Helyhatározókkal kapcsolatos igevonzatok 56
Hova?-Куда? 56
Hol?-Где? 57
Honnan?-Оттkуда? 58

Orosz ABC

Orosz betűk		Kiejtés	Orosz példaszavak	Példaszavak jelentése	Írott betűk
А	а	á	ананáс	ananász	*А а*
Б	б	b	банáн	banán	*Б б*
В	в	v	вéтер	szél	*В в*
Г	г	g	грáбли	gereblye	*Г г*
Д	д	d	дипломáт	diplomata	*Д д*
Е	е	je	едá	étel	*Е е*
Ё	ё	ja	ёлка	karácsonyfa	*Ё ё*
Ж	ж	zs	жáба	béka	*Ж ж*
З	з	z	зáяц	nyúl	*З з*
И	и	i	икрá	kaviár	*И и*
Й	й	j	йóга	jóga	*Й й*
К	к	k	кóшка	cica	*К к*
Л	л	l	лáмпа	lámpa	*Л л*
М	м	m	молокó	tej	*М м*
Н	н	n	нéбо	ég	*Н н*
О	о	a	окнó	ablak	*О о*
П	п	p	планéта	bolygó	*П п*
Р	р	r	ракéта	rakéta	*Р р*
С	с	sz	собáка	kutya	*С с*
Т	т	t	травá	fű	*Т т*
У	у	u	улыбка	mosoly	*У у*
Ф	ф	f	фестивáль	fesztivál	*Ф ф*
Х	х	kh	хлéб	kenyér	*Х х*
Ц	ц	c	цéнтр	központ	*Ц ц*
Ч	ч	cs	чéрешня	cseresznye	*Ч ч*
Ш	ш	s	шáпка	sapka	*Ш ш*
Щ	щ	scs	щенóк	kölyökkutya	*Щ щ*
Ъ	ъ	keményjel	съéсть	megenni	*Ъ*
Ы	ы	é (jerü)	рыба	hal	*Ы*
Ь	ь	lágyjel	тетрáдь	füzet	*Ь*
Э	э	e	эскалáтор	mozgólépcső	*Э э*
Ю	ю	ju	юбка	szoknya	*Ю ю*
Я	я	já	яблоко	alma	*Я я*

A főnevek neme
Род имён существительных

Hímnemű szavak a, я-ra. мужчина-férfi, дядя-nagybácsi, пáпа-apuka, дéдушка-nagyapa, юноша-fiatalember, стáроста-utaskísérő, слугá-szolga, судья-bíró.	**Hímnem (он)**	**Nőnem (она)**	**Semlegesnem (оно)**	**Kemény és lágy magánhangzók és mássalhangzók megkülönböztetése** Magánhangzók: a, o, u, ы, э, **и, e, ё, я, ю (lágy mgh.) + ь** Lágy msh.-azok a msh., melyek előtt egy lágy mgh. áll
	Kemény msh. végződnek (н, р, п, л...)	Kemény mgh.-**а** Lágy mgh.-**я**	Kemény mgh.-**о** Lágy mgh.-**е**	
	город, стол, стул, шарф	книга, машина, лампа, ручка	море, поле, кольцо, вино	

A főnevek többes szám
Множественное число

Kemény msh. után-**ы** Lágy msh. után és г, к, х, ж, ч, ш, щ után-**и**		Kemény msh. után-**а** Lágy msh. után-**я**
лампа-лампы стол-столы книга-книги	груша-груши свинья-свиньи дыня-дыни	поле-поля зеркало-зеркала вино-вина

Rendhagyó többes számú alakok
Исключение в утворении множественного числа

гóрод городá – város	сестрá сёстры – lánytestvér	муж мужья – férj
глáз глазá – szem	сóрт сортá – fajta	мáть мáтери – anya
гóлос голосá – hang	снéг снегá – hó	мáстер мастерá – mester
гражданин грáждане – polgár	нóмер номерá – szám	кóрпус корпусá – ház
господин господá – úr	брáт брáтья – fiútestvér	крáй края széle – (terület)
áдрес адресá – cím	бéрег берегá – part	óрден орденá – kitüntetés
англичанин англичáне – angol	вéк векá – század	óстров островá – sziget
дóчь дóчери – lány	вéчер вечерá – este	отéц отцы – apa
дóктор докторá – orvos	пóезд поездá – vonat	рукáв рукавá – ujj
дирéктор директорá – igazgató	пáспорт паспортá – útlevél	ребёнок дéти – gyerek
дéнь дни – nap	профéссор профессорá – tanár	учитель учителя – tanár
дóм домá – ház	имя имена – név	ухо уши – fül
друг друзья – barát	человéк люди – ember	яблоко яблоки – alma
дéрево дерéвья – fa	лист листья – levél	цвéт цветá – szín
стул стулья – szék	лéс лесá – erdő	хóлод холодá – hideg
сын сыновья – fiú	луг лугá – rét	женá жёны – feleség

A lágyjelre végződő főnevek neme
Имена существительные которые заканчиваются на мягкий знак (ь)

A főnevek neme	Мужской род-Hímnem			Женский род-Nőnem			
Végződések	**название месяцев**	**-рь -нь**	**-тель**	-ость	-аль	-чь,-шь, -щь,-жь	-бь,-вь, -дь,-зь, -сь,-ть
Példa	октябрь, ноябрь, февра́ль	слова́рь, календа́рь, де́нь	учитель, спаса́тель	сухо́й- сухость, мягкий- мягкость	даль, медаль, сталь	но́чь, мышь, ве́щь	любо́вь, тетра́дь
Сегодня очень красивая ночь. Ma nagyon szép az éjszaka. Сегодня пришёл на урок очень красивый учитель. Ma egy nagyon szép tanár jött be az órára.							

Rendhagyó lágyjelre végződő szavak
Исключения имён существительных на мягкий знак (ь)

Mindig nőnemű	Mindig hímnemű
две́рь-ajtó тка́нь-anyag ладо́нь-tenyér о́сень-ősz Сибирь-Szibéria сте́пень-szint, mérték жизнь-élet болезнь-betegség	ле́бедь-hattyú гво́здь-szög алкого́ль-alkohol го́сть-vendég фестиваль-fesztivál до́ждь-eső го́спиталь-kórház хрусталь-kristály руль-kormány автомобиль-autó во́ждь-vezető гусь-liba карто́фель-burgonya кора́бль-hajó медве́дь-medve портфе́ль-hátizsák путь-út рояль-zongora рубль-rubel спекта́кль-előadás уголь-szén шницель-szelet циркуль-körző

Месяцы-Hónapok
Янва́рь-Január
Февра́ль-Február
Ма́рт-Március
Апре́ль-Április
Ма́й-Május
Ию<u>ю</u>нь-Június
Ию<u>ю</u>ль-Július
А́вгуст-Augusztus
Сент<u>я</u>брь-Szeptember
Окт<u>я</u>брь-Október
Но<u>я</u>брь-November
Дека́брь-December

A három ragozási típus
Три вида склонений

1. típusú ragozás	2. típusú ragozás	3. típusú ragozás

В именительном падеже единственного числа Egyes számú alanyesetben				**В множественном числе Többes számban**
A főnevek neme	**Nőnem és himnem**	**Hínem Semlegesnem**	**Nőnem**	**Запомните!** A többes számú főneveknél nem lehet a ragozásnak a típusát meghatározni!
Végződések	**я, а**	□ **о, е**	□	
Példák	N.-жена́, земля, машина, H.-дядя, па́па, де́душка, юноша, ста́роста, слуга́, судья.	H.-зако́н, ко́нь, ко́фе, дружище, S.-село́, по́ле.	мышь, до́чь, ло́шадь, ра́дость.	са́ни, воро́та, туфли, но́жницы, брюки, носки, ша́хматы, будни, дрова́.

Только в единственном числе Csak egyes számban	**Только в множественном числе Csak többes számban**
- Egyes anyagnevek (желе́зо-vas, са́хар-cukor, мёд-méz, ма́сло-olaj, пыль-por, вода́-víz, нефть-kőolaj) - Érzelmeket és cselekvéseket jelölő főnevek (гордость-büszkeség, гнев-harag, смех-nevetés) - Gyűjtőnevek: több egyedből vagy elemből álló csoport közös nevét fejezi ki (оде́жда-ruházat, посуд-edények, о́бувь-lábbeli)	- Bizonyos anyagnevek (tinta-чернила) - Folyamatok, cselekvések nevei (жмурки-bújócska, выборы-választások, ша́хматы-sakk) - Páros főnevek (но́жницы-olló, брюки-nadrág, очки-szemüveg) - Természeti jelenségek nevei, időegységek (заморозки-fagy, сумерки-alkonyat, будни-hétköznap, каникулы-vakáció) - Többes számban használt földrajzi nevek (Альпы-Alpok, Карпаты-Kárpátok)

Főnevek esetei és a személyes névmások ragozása
Падежи имён существительных и склонения личных местоимений

Падеж	Вопрос	Eset	Kérdés	Помогающее слово	Помогающий вопрос	Segítő kérdés	Példa	
Именительный	Кто? Что?	Alany	Ki? Mi?	**есть**			Откуда?-из дома, от подруги Кого (эта книга)?-бабушки, подруги	Honnan?-a házból, a barátomtól Kié (ez a könyv)?-a nagymamámé, a barátomé
Родительный	Кого? Чего?	Birtokos	Kié? Mié?	**нет**	Откуда?	Honnan?		
Дательный	Кому? Чему?	Rész. hat.	Kinek? Minek?	**дам**	Куда?	Hova?	Куда?-к бабушке, к подруге Кому (даю эту книгу)?-бабушке, подруге	Hova?-a nagymamámhoz, a barátnőmhöz Kinek (adom a könyvet)?-a nagymamámnak, a barátnőmnek
Винительный	Кого? Что?	Tárgy	Kit? Mit?	**вижу**				
Творительный	Кем? Чем?	Eszközhatározói	Kivel? Mivel?	**горжусь**			Где?-в магазине, в доме О ком (идет речь)?-о магазине, о доме	Hol?-az üzletben, a házban Kiről (van szó)?-az üzletről, a házról
Предложный	О ком? О чём?	Előljárós	Kiről? Miről?	**думаю**	Где?	Hol?		

Падежи	Eset	Русский	Magyar	Русс.	M.	Русс.	M.	Русс.	M.	Русс.	M.	Русс.	M.	Русс.	M.
Им.	**A. e.**	я	én	ты	te	он,оно́	ő (h.s.)	она́	ő (n.)	мы	mi	вы	ti, Ön, Önök	они	Ők
Род.	**B. e.**	меня (себя)	engem	тебя	téged	его́	őt	её	őt	нас	minket	вас	titeket, Önt	их	őket
Дат.	**R. e.**	мне (себе)	nekem	тебе́	neked	ему	neki	ей	neki	нам	nekünk	вам	nektek, Önnek	им	nekik
Вин.	**T. e.**	меня (себя)	engem	тебя	téged	его́	őt	её	őt	нас	minket	вас	titeket, Önt	их	őket
Твор.	**Esz. e.**	мной (собой)	magammal	тобо́й	veled	им	vele	е́ю, ей	vele	на́ми	velünk	ва́ми	veletek, Önnel	ими	velük
Предлож.	**Elöl. e.**	обо мне́ (о себе)	magamról	о тебе́	rólad	о нём	róla	о ней	róla	о на́с	rólunk	о ва́с	rólatok, Önről	о них	róluk

Főnévragozás
Склонение имён существительных

Падежи	Eset	1. típusú ragozás	2. típusú ragozás	3. típusú ragozás	Többes szám
Им.	**A. e.**	**-а,-я**	**H.n., S.n.**	**N.n.-ь**	**-ы,-и,-а,-я**
Род.	**B. e.**	-ы,-и	-а,-я	-и	-ов,-ей,-ий...
Дат.	**R. e.**	-е,-и	-у,-ю	-и	-ам,-ям
Вин.	**T. e.**	-у,-ю	-	-	élő: B.e. többes élettelen: –
Твор.	**Esz. e.**	-ой,-ей	-ом,-ем	-ью	-ами,-ями
Предлож.	**Elöl. e.**	-е,-и	-е,-и	-и	-ах,-ях

Esetek használata
Использование падежей

Birtokos eset (kié? mié?)
Родительный падеж (кого? чего?)

Предлоги **Elöljárószavak**		**1 склонение**	**2 склонение**	**3 склонение**
		Оконча́ния-Végződések		
от-től, **до**-hoz, **из**-ből, **с**-ből, **без**-v-mi nélkül, **в**-nak/nek (van valakinek v-mi), **у**-nál/-nél **о́коло**-körül(mellett), **во́зле**-mellett, **по́сле**-utána, **для-**nak/-nek, **вокруг**-körül **напротив**-szemben **слева (справа) от**-baljra (jobbra)-tól/-től **посередине, посреди, среди, в центре**-középen, között **далеко-**messze**, недалеко от-**nem messze vmitől	**Egyes szám**	**-ы,-и**	**-а,-я**	**-и**
	Множественное число **Többes szám**	**-,-ей,-ий**	**-ов,-ев,** **-ёв,-ей**	**-ей**
		-ь: я végződés után: буря-бурь viszont ж, ч, ш, щ után ь soha nem írunk: туча-туч_ **:** a végződés után: голова́-голо́в **-ий:** N.n.-ия végződés után: а́рмия-а́рмий **-ей:** N.n.-ья végződés után: статья-статей	**-ов:** H.n. kemény msh. után (ж, ш, щ, ч kívül): тра́кторов **-о́в:** ц után amikor hangsúlyos: конца́в **-ев:** ц, й, ья után, amikor nem hangsúlyos: па́льцев, геро́ев, бра́тьев. **-ёв:** й után, amikor hangsúlyos: кра́й-краи-краёв **-ий:** S.n.-ие végződés után: зна́ние-зна́ний **-ей:** a (ь, ж, ш, щ, ч) végződő szavak hímnemben: учителе́й, пече́й, эта́ж-этаже́й, мяч-мяче́й	**-ей:** a ь végződő szavak nőnemben: тетра́дей
	Пример **Példa**	без жены-feleség nélkül пáн_-sebek (nincsenek)	около коня-a ló mellett до закóна-a törvényhez вокруг дива́нов-kanapék körül	для мамы-az anyukámnak без тка́ней-anyagok nélkük

„Знать, уметь, мочь” igék használata
Использование глаголов „знать, уметь, мочь”

Знать-ha valamiről ismeretünk, tudásunk van, vagy ismerünk valakit vagy valamit.	
я зна**ю**	мы зна**ем**
ты зна**ешь**	вы зна**ете**
он зна**ет**	они зна**ют**
Példák: Я **знаю**, где он живет. Ты **знаешь** его? Мы хорошо **знаем** нашу страну.	
Мочь-ha valamire képesek vagyunk, lehetőségünk van megcsinálni. Lásd: angol „can” segédige.	
я мог**у**	мы мож**ем**
ты мож**ешь**	вы мож**ете**
он мож**ет**	они мог**ут**
Példák: Я не **могу** идти, мне надо работать. Ты **можешь** мне помочь? Мы не **можем** понять, почему ты ушла.	

Уметь-ha egy megtanult képességről van szó, amit úgy sajátítottunk el az életünk során. Pl.: úszni, énekelni, korcsolyázni stb.	
я умею	мы умеем
ты умеешь	вы умеете
он умеет	они умеют
Példák: Я **умею** танцевать. Ты **умеешь** кататься на лыжах? Он маленький, ещё не **умеет** ходить.	

Tájékozódást, mozgást jelölő igék
Глаголы движения с приставками

Приставка-Előtag	**Глагол-Ige**		**Предлог + падеж Elöljárószó + eset**
	Совершенный вид-Befejezett	**Несовершенный вид-Folyamatos**	
		идти	по+részes мимо+birtokos вдоль+birtokos
По-	пойти		в+tárgy на+tárgy к+részes
В-	войти	входить	в+tárgy на+tárgy к+részes
Вы-	выйти	выходить	из+birtokos от+birtokos на+tárgy с+birtokos
Про-	пройти	проходить	+tárgy по+részes вдоль+birtokos мимо +birtokos
Пере-	перейти	переходить	+tárgy
До-	дойти	доходить	до+birtokos
Обо-, об-	обойти	обходить	+tárgy
За-	зайти	заходить	за+tárgy в+tárgy на+tárgy к+részes
При-	прийти	приходить	в+tárgy к+részes на+tárgy
У-	уйти	уходить	из+birtokos от+birtokos с+birtokos
Под-	подойти	подходить	к+részes
Ото-, от-	отойти	отходить	от+birtokos

Ez a könyv merőben eltér a hagyományos nyelvkönyvek tematikájától és struktúrájától, hiszen szigorúan anyanyelvi szempontok alapján lett felépítve. A gyors és hatékony tanulás érdekében egyesével, külön témakörökben vesszük át a szófajok szabályrendszerét, ami elősegíti hogy átlásd, és később se keverd össze a különböző nyelvtani szabályokat.

Látni fogod, hogy a bonyolultabb nyelvtani részeket átlátható, egyszerűen tanulható táblázatokba rendeztük, hogy ezáltal is megkönnyítsük értelmezésüket. Könyvünk teljes mértékben lefedi a közép- és felsőfokú nyelvvizsgához szükséges területeket.

A **Orosz nyelvtan**
Русская грамматика

B **Munkafüzet + Megoldókulcs**
Рабочая тетрадь + Правильные ответы

C **Szavak és kifejezések témakörönként**
Слова выражения по темам

D **Orosz-magyar szövegek témakörönként**
Komplex nyelvvizsga felkészítő
Русско-венгерские тексты по темам
Комплексная подготовка к языковому экзамену

Tóth Alexandra